

Datum **2021-02-25**
Författare **Avdelningen för Bankanalys och policy**

FI Dnr 20-11344

De svenska bankernas kapitalkrav, fjärde kvartalet 2020

Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de största bankerna och kreditmarknadsbolagen enligt tillsynskategorisering 1 och 2.^{1,2} I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det fjärde kvartalet 2020.

Vid årsskiftet 2020/2021 infördes nya regler som ändrar tillämpningen av kapitalkraven framöver. De riskbedömningar med tillhörande kapitalkrav och likviditetskrav som myndigheten gjort i en översyn och utvärdering (ÖUP) gäller fram till dess att nya ÖUP-beslut har fattats enligt det nya regelverket.

För kapitalkraven, såsom de redovisas i denna promemoria, gäller per fjärde kvartalet 2020 följande:

1. Kapitalfördelningen för särskilda kapitalbaskrav i pelare 2 för koncentrationsrisk, ränterisk och övrig marknadsrisk och pensionsrisk är beräknat enligt huvudregeln som införs i 2 kap. 1a § tillsynslagen, dvs. tre fjärdedelar ska vara primärkapital varav tre fjärdedelar ska vara kärnprimärkapital.
2. För andra särskilda kapitalbaskrav i pelare 2 gäller den kapitalfördelning som finns i de ÖUP-beslut som gäller tills vidare.

---

¹ FI klassificerar på årlig basis kreditinstitut i olika tillsynskategorier. Genom tillsynskategoriseringen tillämpar FI den europeiska banktillsynsmyndighetens (EBA) riktlinjer. En lista över kreditinstitutens tillsynskategorisering återfinns under följande länk:

<https://www.fi.se/contentassets/0ba815d50b964a128b20e961f86da9ce/tillsynskategorisering-kreditinstitut-filialer-2021.pdf>

² Klarna tillhör tillsynskategori 2 men då ingen fullskalig ÖUP genomförts än så är det inte inkluderat i denna promemoria. Vidare publiceras inte Nordea Hypoteks och Danske Hypoteks kapitalkrav i denna promemoria trots att de faller under tillsynskategori 1 respektive 2. Det beror på att de är svenska dotterbolag till utländska bankkoncerner och i denna promemoria publiceras enbart kapitalkrav och kapitalbas på gruppnivå.

3. För de tre storbankerna tas det 2 procentiga särskilda kapitalpåslaget för systemrisk i pelare 2 bort. O-SII bufferten ändras till 1 procent och adderas till systemriskbufferten om 3 procent.

De nya reglerna inkluderar även pelare 2 vägledning, ett kapitalkrav som FI kan använda om en bank anses behöva mer kapital för att täcka risker och hantera framtida stressade situationer utöver vad som redan täcks av minimikraven, de särskilda kapitalbaskraven och det kombinerade buffertkravet. Detta krav beaktas inte i denna promemoria utan kommer inkluderas efterhand som beslut om pelare 2 vägledning fattas för respektive institut. Kravet redogörs närmare för i promemorian *Nya kapitalkrav för svenska banker*³.

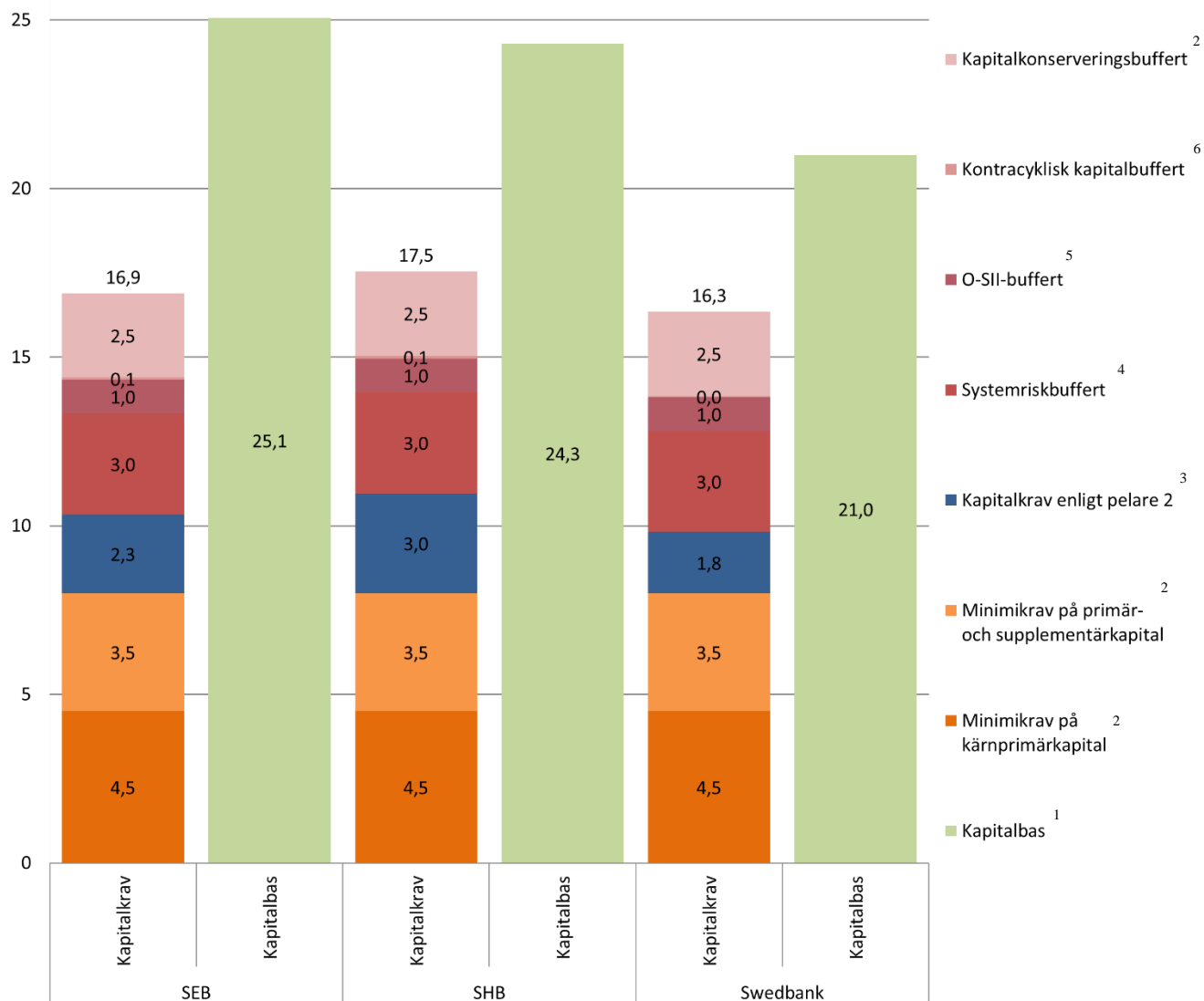
Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Vidare har FI beslutat om kapitalpåslag för bankernas exponeringar i utlåningen till den kommersiella fastighetssektorn. Kapitalpåslaget motsvarar skillnaden mellan en av FI bestämd riskvikt och en banks faktiska genomsnittliga riskvikt för exponeringar mot den kommersiella fastighetssektorn. Den bestämda riskvikten har satts till 35 procent för företagsexponeringar med säkerhet i kommersiella fastigheter. För företagsexponeringar med säkerhet i kommersiella bostadsfastigheter gäller 25 procent. Kapitalpåslaget gäller från och med det fjärde kvartalet 2020 för de institut där FI genomförde en ÖUP under året.

---

³ <https://www.fi.se/contentassets/7638443691724cf195f9097b139362d4/nya-kapitalkrav-svenska-banker-20-20990.pdf>

1 Totalt kapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

(1) Rapporterar per 2020-12-31.

(2) Lagstadgat krav.

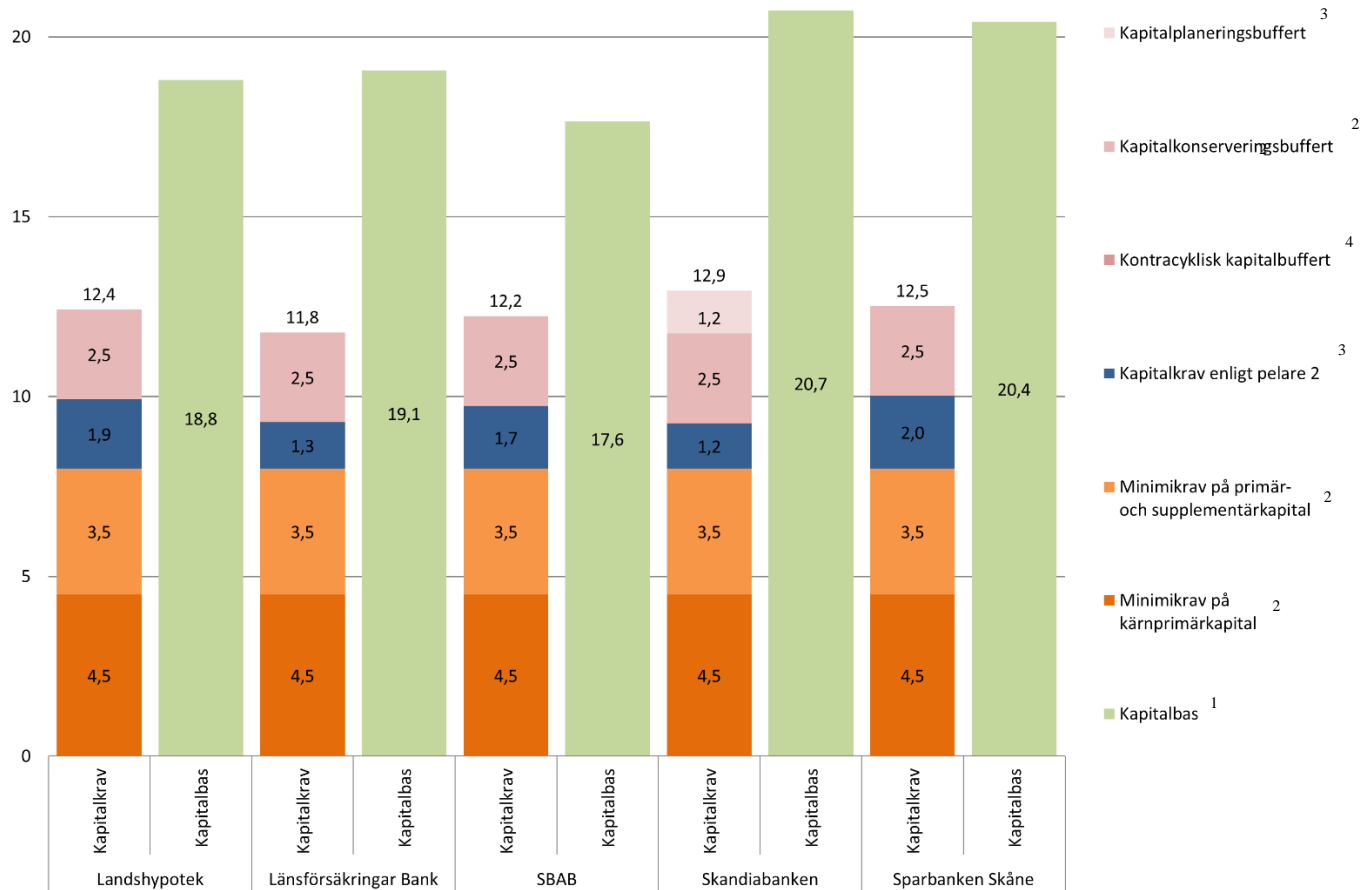
(3) Kommunicerad i ÖUP 2020.

(4) Beslutad 2020-12-30.

(5) Beslutad 2020-12-30.

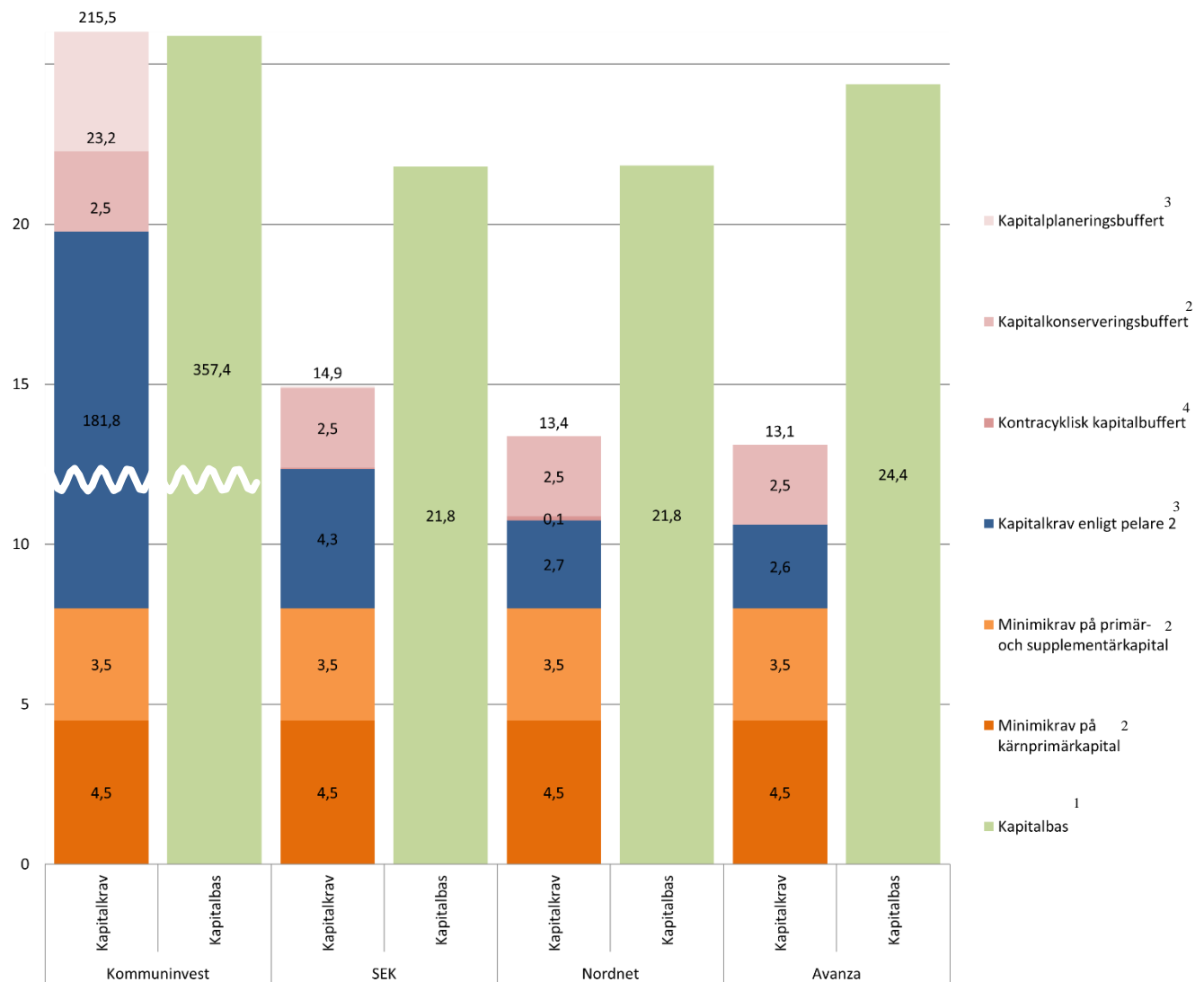
(6) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

2 Totalt kapitalkrav, fem av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

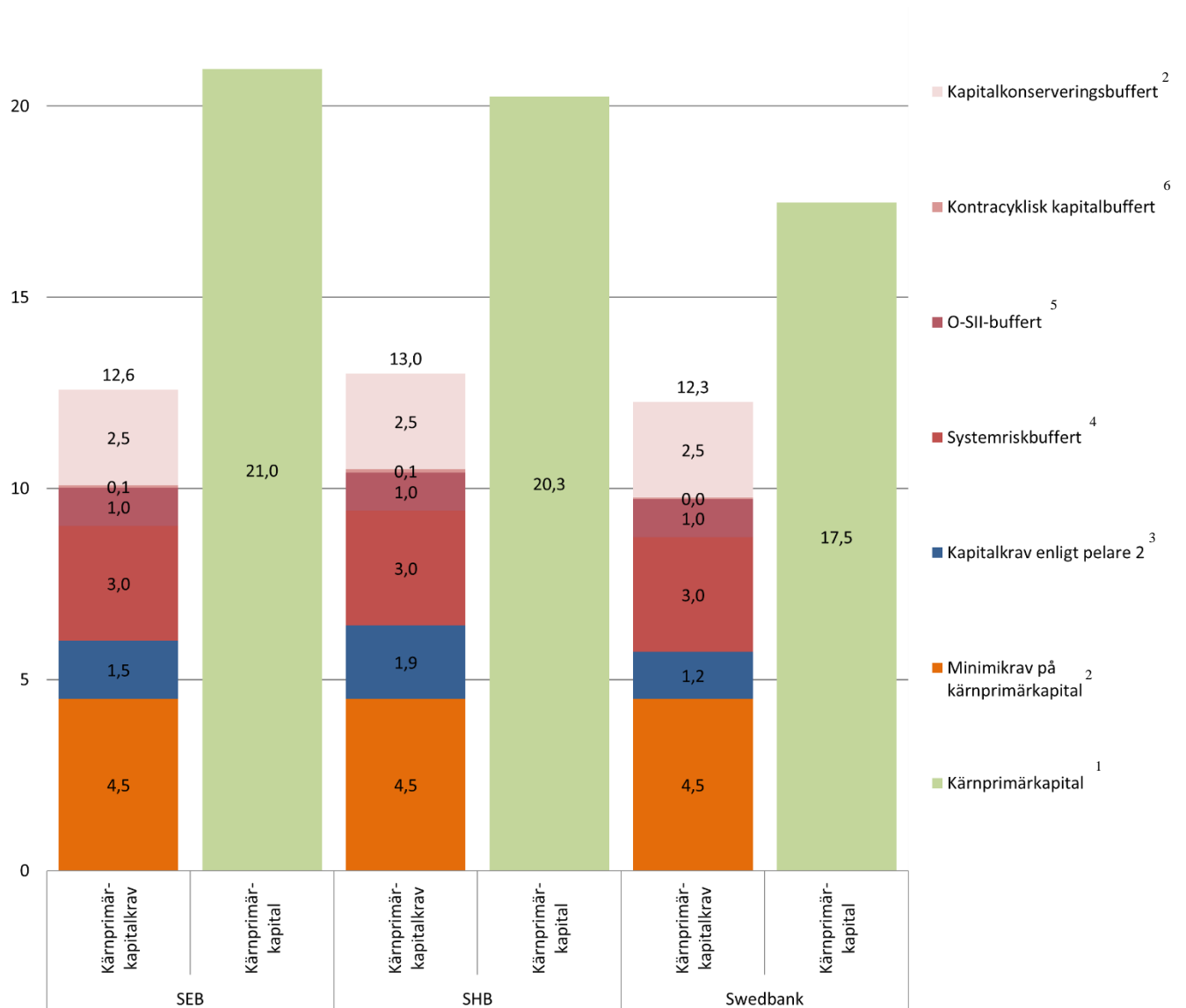
- (1) Rapporterar per 2020-12-31.
- (2) Lagstadgat krav.
- (3) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Länsförsäkringar och Sparbanken Skåne och ÖUP 2019 för Landshypotek, SBAB och Skandiabanken.
- (4) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

3 Totalt kapitalkrav, fyra av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

- (1) Rapporterar per 2020-12-31.
- (2) Lagstadgat krav.
- (3) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Avanza, ÖUP 2019 för Kommuninvest och Nordnet samt ÖUP 2018 för SEK.
- (4) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

4 Kärnprimärkapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

(1) Rapporterar per 2020-12-31.

(2) Lagstadgat krav.

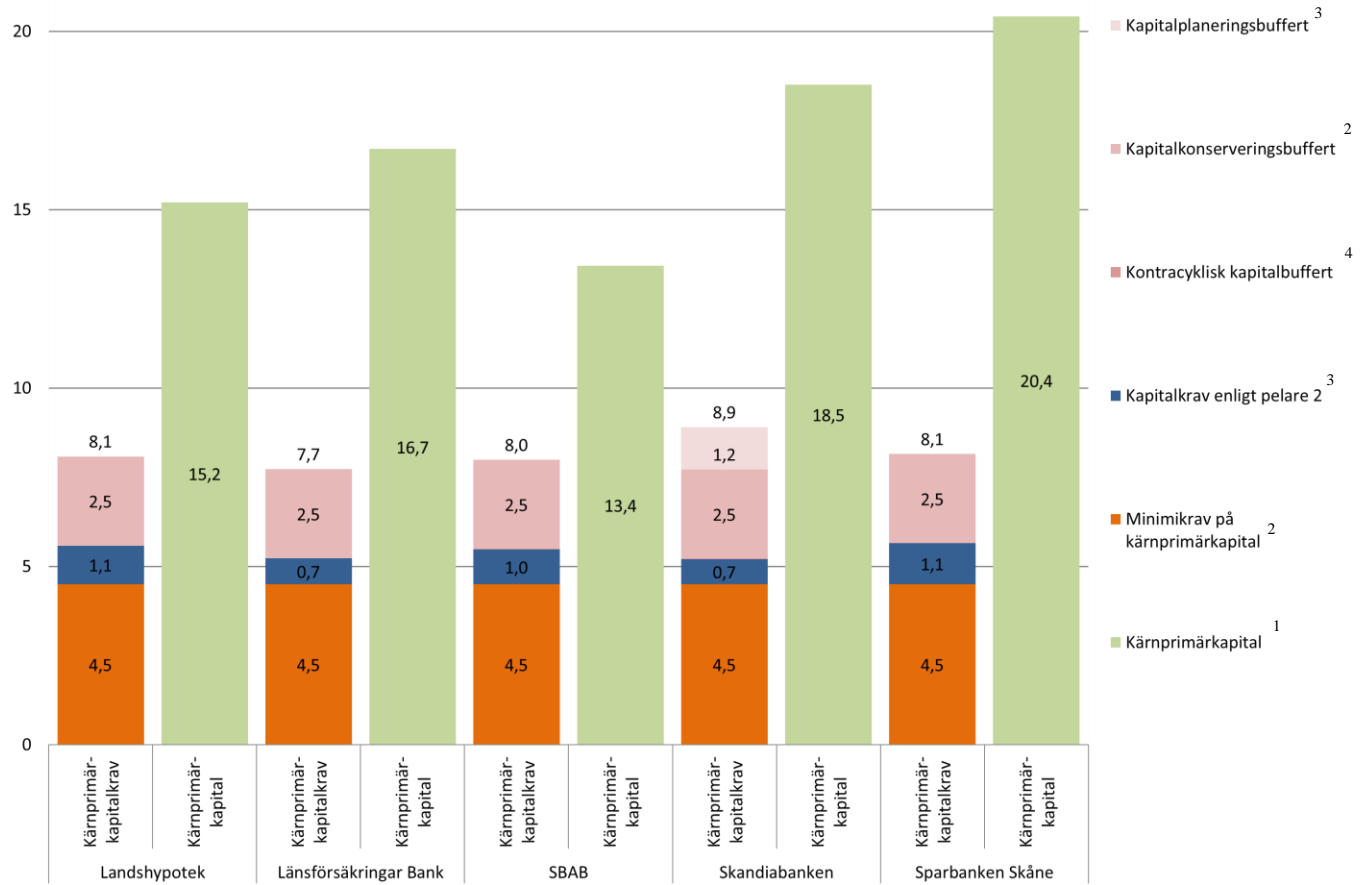
(3) Kommunicerad i ÖUP 2020.

(4) Beslutad 2020-12-30.

(5) Beslutad 2020-12-30.

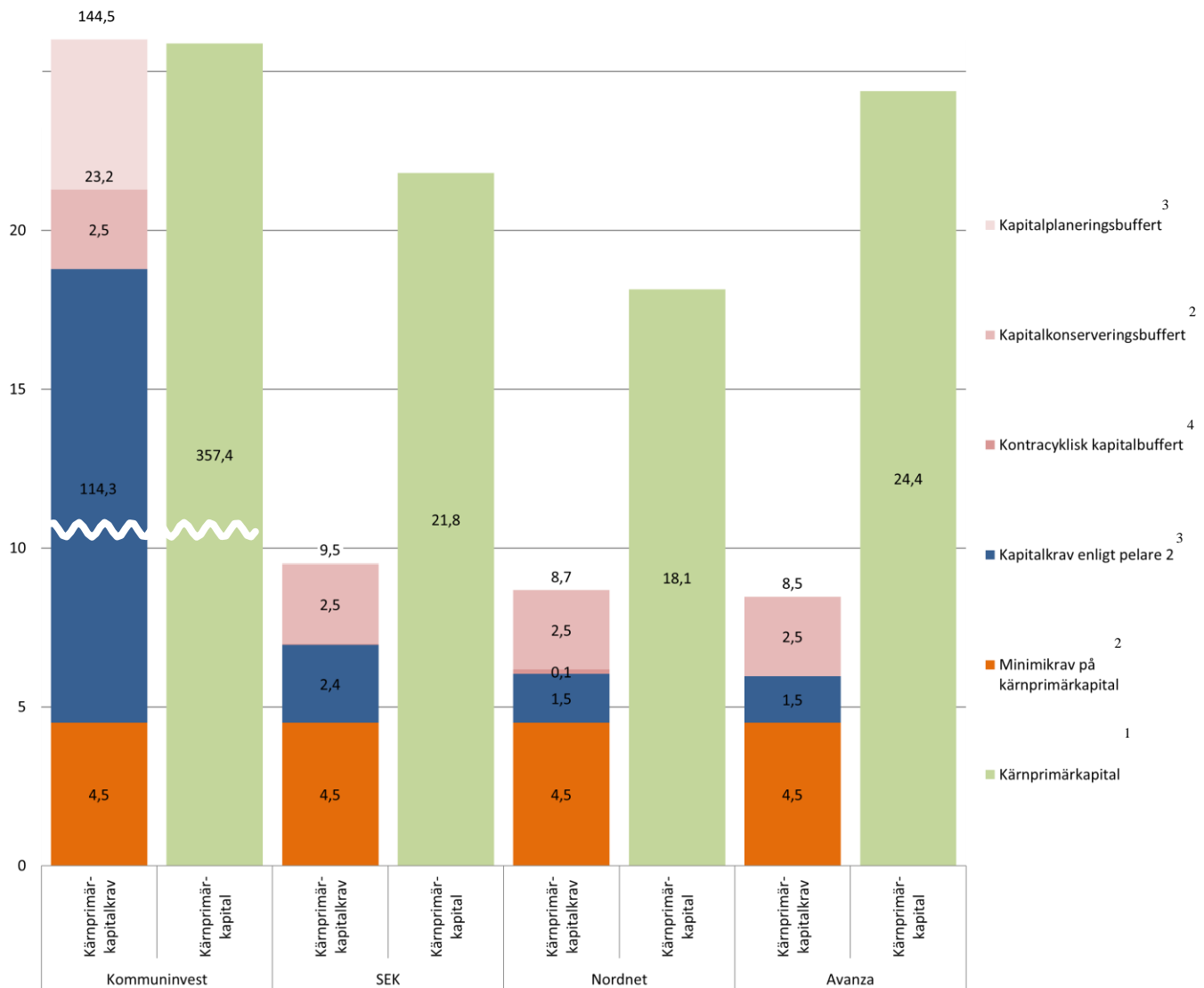
(6) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

5 Kärnprimärkapitalkrav, fem av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

- (1) Rapporterar per 2020-12-31.
- (2) Lagstadgat krav.
- (3) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Länsförsäkringar och Sparbanken Skåne och ÖUP 2019 för Landshypotek, SBAB och Skandiabanken.
- (4) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

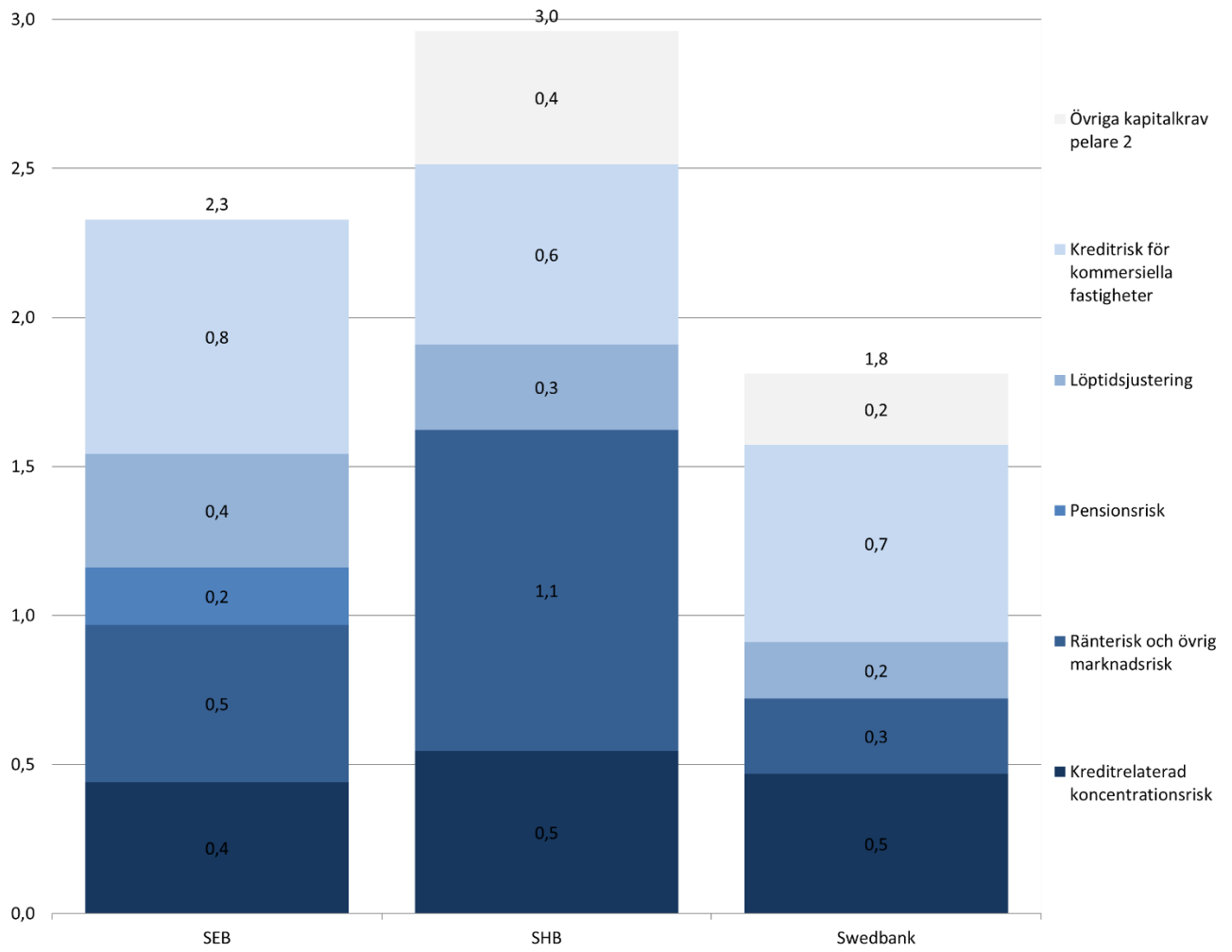
6 Kärnprimärkapitalkrav, fyra av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

- (1) Rapporterar per 2020-12-31.
- (2) Lagstadgat krav.
- (3) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Avanza, ÖUP 2019 för Kommuninvest och Nordnet samt ÖUP 2018 för SEK.
- (4) Vägt medelvärde av beslutade kontracykliska buffertar i de länder som institutet verkar.

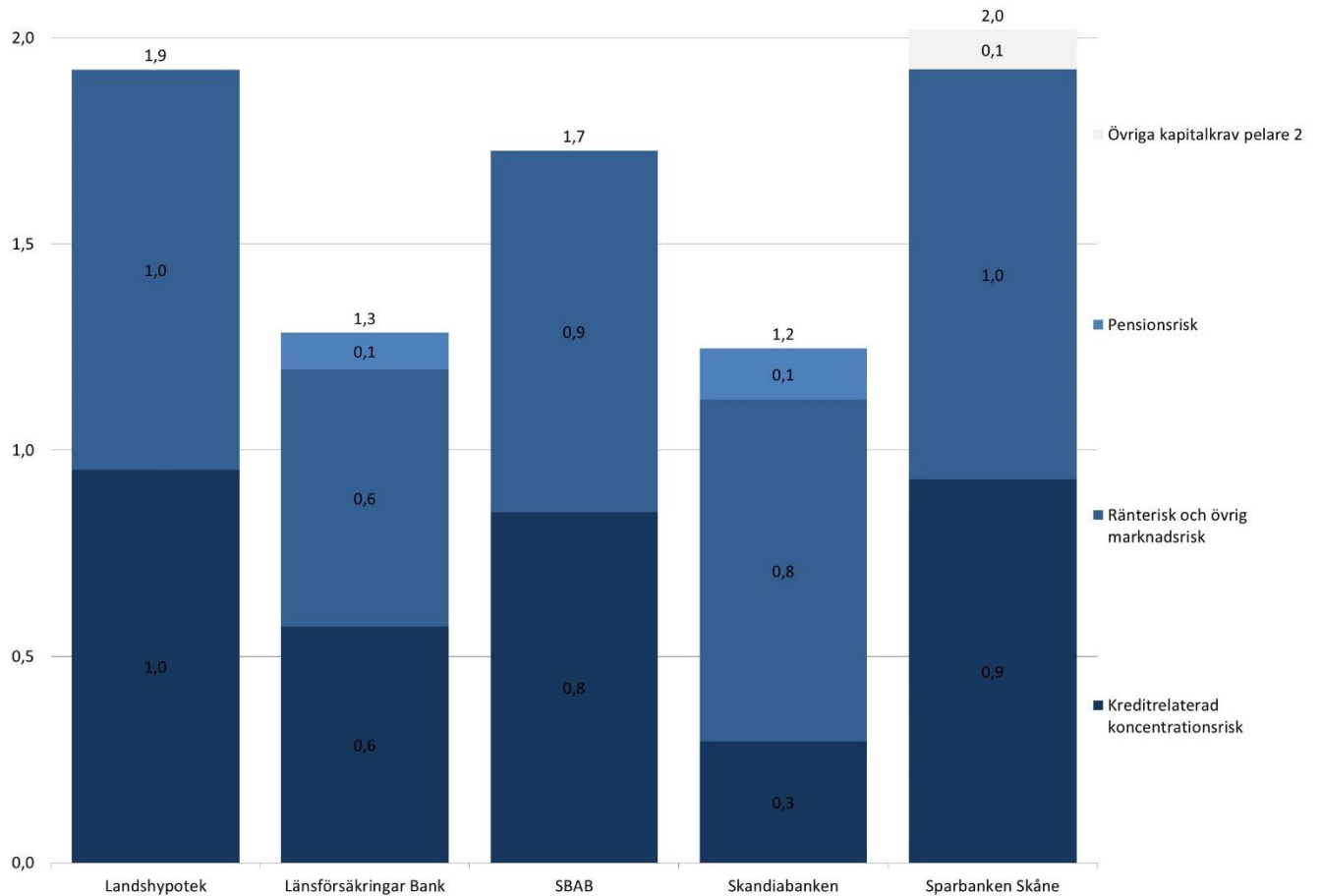

7 Kapitalkrav pelare 2, tre storbanker (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)¹

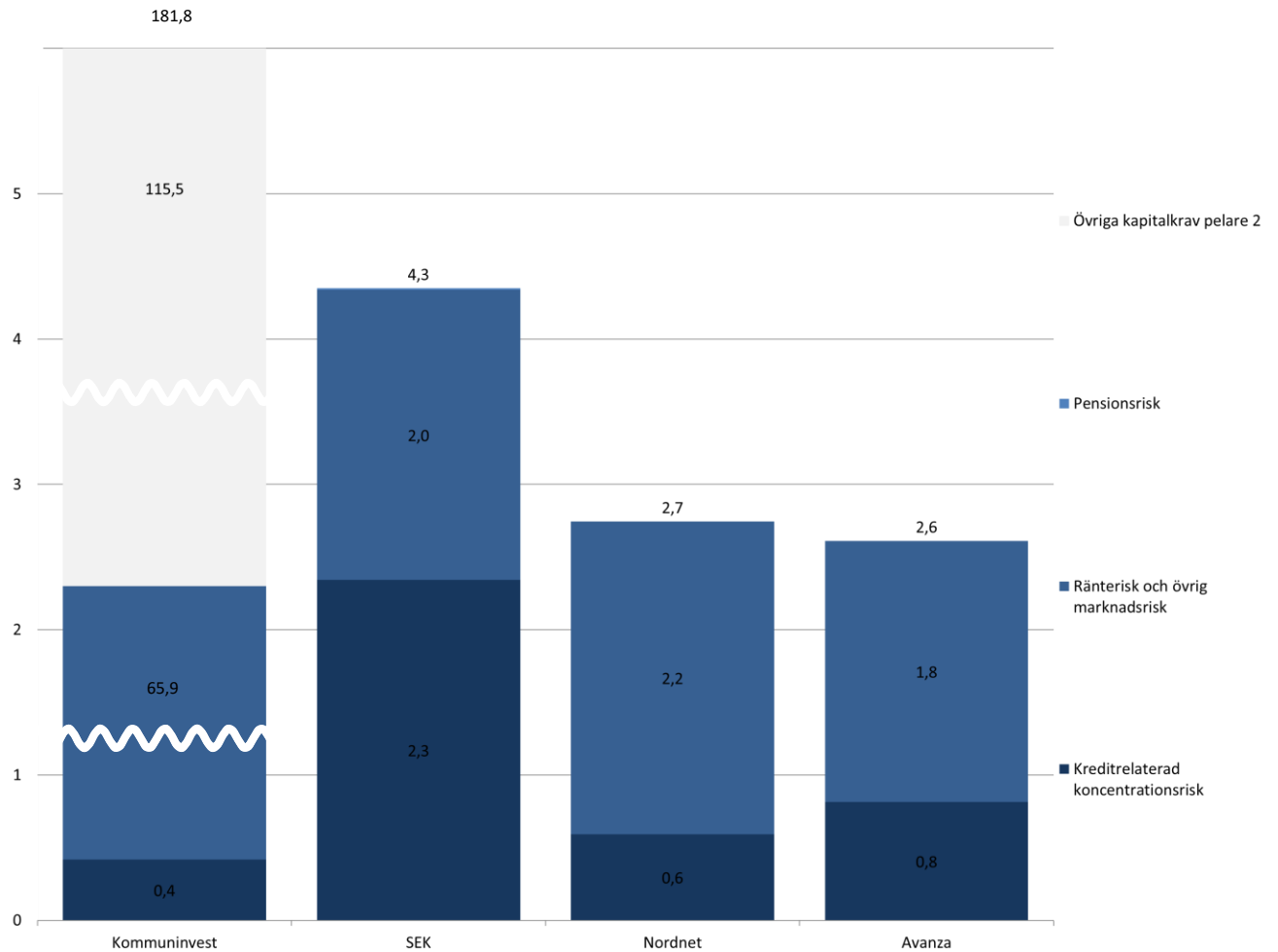
(1) Kommunicerad i ÖUP 2020.

8 Kapitalkrav pelare 2, fem av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)¹

(1) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Länsförsäkringar och Sparbanken Skåne och ÖUP 2019 för Landshypotek, SBAB och Skandiabanken.

9 Kapitalkrav pelare 2, fyra av företagen i kategori 2 (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)¹

(1) Kommunicerad i ÖUP 2020 för Avanza, ÖUP 2019 för Kommuninvest och Nordnet samt ÖUP 2018 för SEK.

Tabell 1 Komponenter i företagens kapitalkrav och kapitalbas i miljoner kronor

	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar Bank	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Nordnet	Avanza	Sparbanken Skåne	Summa
Minimikrav (8 %)	58 045	57 712	55 167	2 696	10 288	192	7 136	10 421	1 797	1 081	797	2 670	208 003
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>8 228</i>	<i>14 929</i>	<i>18 084</i>	<i>497</i>	<i>4 284</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6 532</i>	<i>1 192</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>270</i>	<i>54 016</i>
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	3 200	3 936	3 234	321	736	10	2 089	1 107	66	80	81	310	15 170
Ränterisk och övrig marknadsrisk	3 827	7 777	1 741	327	802	1 579	1 780	1 142	186	291	179	332	19 963
Pensionsrisk	1 400	0	0	0	114	0	11	0	28	0	0	0	1 553
Löptidsjusteringar i IRK- modeller	2 765	2 057	1 305	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 127
Kreditrisk för kommersiella fastigheter	5 700	4 367	4 567	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 634
Övriga kapitalkrav pelare 2	9	3 221	1 644	0	0	2 768	0	0	0	0	0	32	7 673
O-SII-buffert (1 %)	7 256	7 214	6 896	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21 366
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>1 029</i>	<i>1 866</i>	<i>2 260</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>5 155</i>
Systemrisikbuffert (3 %)	21 767	21 642	20 688	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64 097
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>3 086</i>	<i>5 598</i>	<i>6 781</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>15 465</i>
Kontracyklisk kapital- buffert	458	611	264	0	0	0	29	17	2	17	0	0	1 399
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>65</i>	<i>158</i>	<i>86</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>322</i>
Kapitalkonserverings- buffert (2,5 %)	18 139	18 035	17 240	843	3 215	60	2 230	3 257	561	338	249	834	65 001
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>2 571</i>	<i>4 665</i>	<i>5 651</i>	<i>155</i>	<i>1 339</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 041</i>	<i>373</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>84</i>	<i>16 880</i>
Kapitalplaneringsbuffert	0	0	0	0	0	557	41	0	267	0	0	0	865
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>177</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>177</i>
Totalt kapitalkrav	122 565	126 572	112 745	4 187	15 155	5 165	13 316	15 944	2 907	1 808	1 305	4 179	425 849
Total kärnprimärkapitalbas	152 124	146 160	120 496	5 123	21 475	8 565	19 450	17 492	4 157	2 452	2 427	6 817	506 738
Total primärkapitalbas	164 403	158 332	128 848	5 563	22 775	8 565	19 450	20 992	4 157	2 952	2 427	6 817	545 281
Total kapitalbas	181 835	175 245	144 737	6 335	24 519	8 565	19 450	22 992	4 657	2 952	2 427	6 817	600 531

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det fjärde kvartalet 2020 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s senast samlade kapitalbedömning för varje enskilt institut. För vissa berörda företag inkluderar detta kapitalpåslag de ställningstaganden om företagsriskvikter som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskvikter för företagsexponeringar*⁴.

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året, baserat på om instituten ansökt om och erhållit tillstånd från FI att räkna in upparbetat resultat efter avdrag för förväntad utdelning.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 11 februari 2021. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Minimikrav, pelare 1

Åtta procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks med 75 procent primärkapital varav 75 procent av det ska vara kärnprimärkapital.

Kapitalkrav i pelare 2

Kapitalkravet i pelare 2 illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 6 och är uppdelat på sex olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 7 till 9. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk och övrig marknadsrisk, kreditrisk för kommersiella fastigheter, pensionsrisk, löptidsjustering* och *övriga kapitalkrav i pelare 2*. Kapitalfördelningen för koncentrationsrisk, ränterisk och övrig marknadsrisk och pensionsrisk ska vara enligt den huvudregel som införs i 2 kap. 1a § tillsynslagen, dvs. tre fjärdedelar ska vara primärkapital varav tre fjärdedelar ska vara kärnprimärkapital. För andra särskilda kapitalbaskrav i pelare 2 gäller den kapitalfördelning som finns i den senast kommunicerade ÖUP och gäller tills vidare.

Övriga kapitalkrav i pelare 2 omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

I övriga kapitalkrav i pelare 2 inkluderas även kapitalkravet för norska bolån vilket Finanstilsynet i Norge har infört som en åtgärd under pelare 1 för bolåneexponeringar. Detta bidrar till högre riskvikter för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att

⁴ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-13020.

implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att riskvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk beaktas.

Kapitalkrav med stöd av artikel 458

Från och med den 31 december 2018 har riskviktsgolvet för svenska bolån, som tidigare tillämpades i pelare 2, ersätts av ett motsvarande krav inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen, det vill säga ett krav inom pelare 1. Förändringen har inte påverkat kapitalnivån, och inte heller den underliggande risken, men det är skillnad i hur de svenska bankernas kapitalkrav faller ut när det sätts i relation till de riskvägda tillgångarna. I korthet är kapitalkvoterna i procent lägre efter förändringen. Anledningen är att krav som ställs inom pelare 1 ökar de riskvägda tillgångarna, till skillnad från ett pelare 2-krav som ökar kravets nivå i procent.

FI har även erkänt den finska tillsynsmyndighetens beslut att införa ett genomsnittligt företagsspecifikt riskviktsgolv om 15 procent för finska bolåneexponeringar⁵. Från och med 1 januari 2018 reciprociterar Sverige det finska riskviktsgolvet för bolån enligt artikel 458.5 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen). Detta kapitalkrav hamnar för berörda institut i pelare 1.

Riskviktsgolv i pelare 1 påverkar olika delkomponenter i kapitalkraven, då det påverkar institutets riskvägda exponeringsbelopp. Detta redovisas i Tabell 1.

O-SII-buffert

En procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemriskbuffert

Tre procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert

Från och med den 16 mars 2020 tillämpar Sverige en kontracyklisk buffert om noll procent. Övriga EES-länders kontracykliska buffertvärden inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i kraft⁶.

Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För

---

⁵ För en översikt över beslutet och vilka institut beslutet gäller, se FI:s hemsida: <https://www.fi.se/contentassets/4b9d4b6504c547b1b3387a0d576f5d1e/beslut-finskt-riskviktsgolv-n.pdf>

⁶ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se ESRB:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/applicable/html/index.en.html

att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet. Företagsspecifikt buffertvärde multipliceras slutligen med totalt riskvägt exponeringsbelopp.

I enlighet med 6 kap. 5 § lag (2014:966) om kapitalbuffertar gäller även för Sverige full reciprocitet för icke-EES länder, så länge den kontracykliska bufferten för landet är lägre än 2,5 procent och FI inte beslutat annat i enlighet med 7 kap. 4 § och 5 §. Den kontracykliska bufferten täcks i sin helhet av kärnprimärkapital

Kapitalkonserveringsbuffert

2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kapitalplaneringsbuffert

FI:s stresstester med syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten överstiger 2,5 procent för flera institut. Dessa institut får därför ett buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁷ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁸.

---

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–11526

⁸ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14–6258